
Platy učitelů: čtvrté nejnižší v OECD

Platy učitelů: čtvrté nejnižší v OECD

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

9.6.2008, autor: Petra Benešová, Ivana Kottasová
ŠKOLSTVÍ

PRAHA, 9. 6. 2008

Učiteli češtiny a dějepisu Zdeňku Sotolářovi je 48 let. Má za sebou dvacet let praxe, a tedy proti svým mladším kolegům nespornou výhodou: odučené roky mu zajišťují vyšší tabulkový plat. »I přesto je to bída. Manželka je také učitelka, máme dvě děti a dohromady dáme měsíčně 37 tisíc korun čistého. Takže žijeme od výplaty k výplatě, šetřit moc nemůžeme. Pokud si chceme koupit něco většího, bereme si půjčky,« popisuje učitel Základní školy Velké Němčice. Dnešní stávku tak podporuje. Stejně jako řada jeho kolegů ve více než pěti tisících škol, kde dnes zůstanou prázdné třídy.

Čtvrté nejnižší platy

Čeští učitelé jsou na tom v porovnání se svými kolegy v zahraničí opravdu špatně. Mezi 32 zeměmi OECD jsou jejich mzdy dokonce čtvrté nejnižší. Méně si vydělávají už jen učitelé v Mexiku, Izraeli a Maďarsku. Zatímco čeští učitelé si po patnácti letech praxe vydělají zhruba 23 tisíc korun, jejich kolegové v Irsku, Německu, Rakousku či Finsku mají za stejně dlouhou praxi dvakrát více. Nejvíce peněz pak na výplatní pásce najdou učitelé v zemi s vysokou životní úrovní, v Lucembursku -až čtyřnásobek mzdy českého kantora.

»Manželka pracuje v soukromé firmě a má vyšší plat. Budu to asi já, kdo zůstane doma s dítětem,« říká Radoslav Gřeška, učitel pražského Gymnázia Karla Sladkovského. Ve svých čtyřiatřiceti letech a s desetiletou praxí si přijde na zhruba 15 tisíc korun čistého.

Plat jako středoškolák

To, že si učitelé-vysokoškoláci přijdou na stejné peníze, jako mají lidé jen s maturitou, není v Česku výjimkou. Mezi profesemi s univerzitním diplomem jsou ale placeni nejhůře. Z nedávných statistik vyplývá, že studenti s diplomem z pražské VŠE si po pěti letech praxe vydělají 38 tisíc korun hrubého. Naopak studenti Pedagogické fakulty Karlovy univerzity mají za stejnou dobu polovinu. Ředitelé škol tak mají problémy nalákat mladé lidi na nástupní plat 14 tisíc hrubého.

»Není divu, že se do školství hlásí spíše ženy. Vždyť po deseti letech praxe můžu učiteli nabídnout jen dvacet tisíc,« vysvětluje Zdeňka Bednářová, ředitelka pražského Gymnázia Budějovická. Učitelům tak může za jejich práci jen trochu připlatit: v několikatisícové premii.

Učitel jako prestiž

Aby si v Česku učitel vyšší plat zasloužil, musí odučit roky. Platového maxima dosáhne až po 32 letech praxe. Tehdy bere o 70 procent více než začátečník. Například v Rakousku mají ale za stejně dlouhou praxi učitelé o 100 procent více než začátečníci. Menší rozdíly podobně jako v Česku jsou ve Finsku či Dánsku. Jenže tam jsou už nástupní platy dvakrát vyšší. Učit ve škole je však v severských zemích pro mladé lidi prestiž. Na pedagogické fakulty se zde hlásí i několikanásobně více studentů, než mohou školy přijmout. V Česku se naopak chce učit jen málokomu. Pro

zhruba čtvrtinu vysokoškoláků je studium učitelství jen záchytnou stanicí. Po zhruba dvou letech z pedagogických fakult odcházejí jinam.